

Streszczenia artykułów

IDEE

Autor: prof. dr hab. Jan Komorowski

Tytuł: Uwarunkowania etyczne w rozwiązywaniu problemów gospodarczych

Słowa kluczowe: etyka, behawioryzm, relatywizm etyczny, kultura korporacyjna, globalizm

Dyscyplina: EKONOMIA, FILOZOFIA

Typ dokumentu: ARTYKUŁ

Afiliacja: Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Instytut Finansów, Kolegium Zarządzania i Finansów, ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa

E-mail autora: jan.p.komorowski@gmail.com

Streszczenie: W artykule podjęto kwestię etyki w najważniejszych koncepcjach współczesnej ekonomii. Związek etyki z ekonomią wynika z udziału człowieka w procesie gospodarowania, co jest przedmiotem wielu niedopowiedzeń w głównym nurcie ekonomii. Relatywizm etyczny prowadzi człowieka do kryzysu wartości, pozbawiając system liberalnej gospodarki zmysłu orientacji i utrudniając w ten sposób poszukiwanie racjonalnych rozwiązań. Etyka wprowadza do rozważań ekonomicznych wymiar personalistyczny, bardzo osobisty, związany z indywidu-

alnym poczuciem odpowiedzialności płynącej z godności człowieka. W aspekcie społecznym przestrzeganie zasad etyki jest warunkiem wzajemnej akceptacji, współpracy i więzi w ramach wspólnoty. Ostatecznie miejsce etyki w ekonomii jest konsekwencją stosunku ekonomii do człowieka oraz jednocześnie stosunku człowieka do etyki. Poświęcenie większej uwagi kwestiom etycznym służy humanizacji stosunków ekonomicznych, wypiera egoizm z biznesu i rozbudza skłonność do poszukiwania wspólnego dobra.

Tytuł: Polskie kasy bezprocentowe

Słowa kluczowe: kasy kredytowe, chrześcijaństwo, pomoc społeczna

Dyscyplina: EKONOMIA, HISTORIA

Typ dokumentu: FRAGMENTY BROSZURY

Streszczenie: W kolejnej (50) części Biblioteki Myśli Spółdzielczej przypominamy obszerne fragmenty broszury z 1937 r., prezentującej dorobek polskich kas bezprocentowych, znanych także jako chrześcijańskie kasy kredytu bezprocentowego. Autorzy opisują zadania stawiane kasom, ich potencjał gospodarczy oraz osiągnięcia.

PROBLEMY ZARZĄDZANIA

Autor: dr hab. Eryk Łon

Tytuł: Rynek akcji jako barometr przyszłego stanu aktywności gospodarczej na przykładzie krajów G-7

Słowa kluczowe: rynek akcji, dane makroekonomiczne, barometr gospodarki

Dyscyplina: EKONOMIA

Typ dokumentu: ARTYKUŁ

Afiliacja: Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Wydział Ekonomii, Katedra Finansów Publicznych, al. Niepodległości 10, 61-875 Poznań

E-mail autora: erlon@interia.pl

Streszczenie: W artykule badano powiązania rynku akcji z wybranymi zmiennymi makroekonomicznymi, takimi jak PKB, konsumpcja prywatna, inwestycje i inflacja. Badania prowadzono na grupie krajów G-7. Okazało się, iż rynki akcji tych krajów są stosunkowo silnymi barometrami przyszłego stanu gospodarki. Zanotowano bowiem silną korelację dodatnią między stopą zwrotu z indeksu giełdowego w roku T a realnym tempem PKB, konsumpcją prywatną i inwestycjami w roku T+1. Uczestnicy rynku akcji krajów grupy G-7 starają się konfrontować rzeczywistość z oczekiwaniami. Pozytywnie przyjmują dane o lepszej od oczekiwanej zmianie wzrostu gospodarczego, a także niespodziewany spadek inflacji.

Autorzy: dr Adam Barembruch,
dr hab. Eugeniusz Gostomski

Tytuł: Konsekwencje niskich stóp procentowych dla wybranych grup interesariuszy: gospodarstw domowych, przedsiębiorstw i banków

Słowa kluczowe: polityka pieniężna, banki centralne, ECB, niskie stopy procentowe

Dyscyplina: EKONOMIA

Typ dokumentu: ARTYKUŁ

Afiliacja: (Adam Barembruch) Uniwersytet Gdański, Wydział Zarządzania, Katedra Bankowości i Finansów, ul. Armii Krajowej 101, 81-824 Sopot

(Eugeniusz Gostomski) Uniwersytet Gdański, Wydział Ekonomiczny, Katedra Biznesu Międzynarodowego, ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot

E-maile autorów: Adam Barembruch
adam.barembruch@ug.edu.pl

Eugeniusz Gostomski egostomski@wp.pl

Streszczenie: Po globalnym kryzysie finansowym i gospodarczym (w latach 2008–2009) banki centralne wiodących krajów rozwiniętych w celu

pobudzenia koniunktury gospodarczej zaczęły prowadzić politykę niskich stóp procentowych. Bezprecedensowo długi okres niskich stóp procentowych i taniego pieniądza ma wiele konsekwencji dla gospodarki. Celem artykułu jest analiza potencjalnych konsekwencji niskich stóp procentowych dla wybranych grup interesariuszy (gospodarstw domowych, przedsiębiorstw i banków) w krajach Unii Europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem Polski. Badaniami objęte jest środowisko niskich stóp procentowych w ostatnim dziesięcioleciu. O ile efekty realizowanej w obecnej dekadzie ekspansywnej polityki pieniężnej EBC i innych banków centralnych w Europie są lepiej rozpoznane w krótkim okresie i uważane zazwyczaj za pozytywne, o tyle w dłuższej perspektywie pozytywne rezultaty tej polityki słabną i rośnie niepewność co do jej oceny.

Autor: dr Wojciech Świder

Tytuł: Polityka monetarna Narodowego Banku Polskiego w pierwszym półroczu 2020 roku w reakcji na kryzys gospodarczy spowodowany pandemią COVID-19

Słowa kluczowe: polityka monetarna, Narodowy Bank Polski, bank centralny, luzowanie monetarne, skup aktywów

Dyscyplina: EKONOMIA

Typ dokumentu: ARTYKUŁ

Afiliacja: Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Wydział Ekonomii, al. Niepodległości 10, 61-875 Poznań

E-mail autora: wojciech.swider@ue.poznan.pl

Streszczenie: Pandemia COVID-19 stanowi dla społeczeństw niemal całego świata olbrzymie wyzwanie. Stąd władze monetarne i fiskalne krajów najbardziej dotkniętych pandemią zainicjowały stymulacje na niespotykaną dotąd skalę. W artykule zostały zebrane informacje na temat działań, jakie podjął Narodowy Bank Polski w celu zapewnienia płynności finansowej podmiotom gospodarczym. Punkt wyjścia dla rozważań stanowi przywołanie działań inicjowanych przez NBP podczas kryzysu finansowego z 2008 roku. Z kolei ostatnia część artykułu dokonuje przeglądu polityk monetarnych Europejskiego Banku Centralnego i Rezerwy Federalnej, w celu porównania i oceny, czy działania NBP są podobne do tych dwóch banków centralnych, które odpowiadają za najbardziej rozwinięte gospodarki.

BADANIA – OPINIE – POGLĄDY

Autorzy: dr hab. Eugeniusz Gostomski,
dr Tomasz Michałowski

Tytuł: Handel międzynarodowy i zmiany klimatyczne na świecie

Słowa kluczowe: handel międzynarodowy, zmiany klimatyczne, ocieplenie klimatu

Dyscyplina: EKONOMIA, FINANSE

Typ dokumentu: ARTYKUŁ

Afiliacja: (Eugeniusz Gostomski, Tomasz Michałowski) Uniwersytet Gdański, Wydział Ekonomiczny, Katedra Biznesu Międzynarodowego, ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot

E-maile autorów: Eugeniusz Gostomski
egostomski@wp.pl

Tomasz Michałowski t.michalowski@ug.edu.pl

Streszczenie: Między handlem międzynarodowym i niekorzystnymi zmianami klimatycznymi na Ziemi istnieje sprzężenie zwrotne. Przedmiotem opracowania jest zbadanie wzajemnych relacji między handlem światowym i klimatem na naszej planecie. Autorzy próbują odpowiedzieć na kilka pytań: W jakim stopniu ekspansja handlu światowego przyczynia się do wzrostu emisji gazów cieplarnianych i zmian klimatycznych na świecie? W jaki sposób ocieplenie się klimatu na Ziemi wpłynie na rozmiary i kierunki obrotu towarowego na świecie? Co należy zrobić, aby działalność gospodarcza w skali mikro- i makroekonomicznej była zgodna z zasadami zrównoważonego rozwoju? Jakie szanse dla rozwoju handlu światowego wynikają ze wzrostu popytu i produkcji na towary związane z tzw. zieloną gospodarką?

Autor: Paweł Baczkowski

Tytuł: Pojęcie i cechy podatku

Słowa kluczowe: system podatkowy

Dyscyplina: EKONOMIA

Typ dokumentu: ARTYKUŁ

Afiliacja: Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Wydział Zarządzania, Katedra Zarządzania Procesami, ul. Komandorska 118-120, 53-345 Wrocław

Streszczenie: W artykule omawia się typologię występujących w Polsce podatków, jako składową makroekonomicznego systemu obrotu gospodarczego. Podatek traktuje się jako formę dochodu publicznego, pozyskiwanego przez organy państwowe i jednostki samorządu terytorialnego. Artykuł prezentuje także podział podatków.

Autorzy: dr hab. Eugeniusz Gostomski,
dr Tomasz Nowosielski

Tytuł: Ewolucja gospodarki portowej w krajach Unii Europejskiej w XXI wieku

Słowa kluczowe: porty morskie, porty Unii Europejskiej, rozwój transportu morskiego

Dyscyplina: EKONOMIA

Typ dokumentu: ARTYKUŁ

Afiliacja: (Eugeniusz Gostomski) Uniwersytet Gdański, Wydział Ekonomiczny, Katedra Biznesu Międzynarodowego, ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot

(Tomasz Nowosielski) Uniwersytet Gdański, Wydział Ekonomiczny, Zakład Gospodarki Morskiej, ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot

E-mail autora: Eugeniusz Gostomski
egostomski@wp.pl

Tomasz Nowosielski

tomasz.nowosielski@ug.edu.pl

Streszczenie: Porty morskie stanowią ważny element systemów transportowych dla każdego państwa, ponieważ pozwalają prowadzić nieograniczony handel zagraniczny. Ich znaczenie wraz z rozwojem gospodarczym Europy wzrastało i współcześnie są kluczowym ogniwem transportu, zapewniającym utrzymanie globalnych powiązań transportowych. Celem publikacji jest przybliżenie zmian następujących w portach morskich Unii Europejskiej i dalszych możliwych kierunków rozwoju.

Autor: Krzysztof Kamiński

Tytuł: Trójpodział władzy czy jedna władza w Kościele? Wybrane aspekty prawnokanoniczne

Słowa kluczowe: władza ustawodawcza, wykonawcza i sędziowska, władza święceń i władza rządzenia, jedność władzy w Kościele, władza papieża, władza biskupa diecezjalnego

Dyscyplina: PRAWO KANONICZNE

Typ dokumentu: ARTYKUŁ

Afiliacja: Katolicki Uniwersytet Lubelski, Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji, Katedra Prawa Katolickich Kościołów Wschodnich, al. Raławickie 14, 20-950 Lublin

E-mail autora: ksiadzkrzysztof@interia.pl

Streszczenie: Niniejszy artykuł traktuje o monteskiuszowskim trójpodziale władzy na ustawodawczą, wykonawczą i sędziowską w kontekście rozumienia władzy w Kościele, w którym pomimo że jej podział jest bardzo podobny, to jednak różni się istotowo od triady francuskiego myśliciela. W przypadku władzy kościelnej należy

postrzegać ją w kontekście teologiczno-prawnym, zgodnym z nauczaniem Soboru Watykańskiego II oraz Kodeksem Prawa Kanonicznego z 1983 roku. Kościół bowiem jest rzeczywistością Bosko-ludzką, a przez to odmienną od pozostałych społeczności. Przełożony kościelny, nauczając, uświęca i pasterzuje, a pasterzując – naucza i uświęca. Wykonując te zadania, ustanawia również prawa obowiązujące w Kościele, stoi na straży ich przestrzegania, piętnuje ich wykroczenia i rozwiązuje spory. Formy te nie są od siebie oddzielone, lecz składają się na jeden niepodzielny urząd pasterski. Nie można więc

trzech rodzajów władzy kościelnej pojmować jako odrębnych i oderwanych od siebie, z których każda ma swoją własną autonomię. W tym kontekście należy zauważyć, że istniejący trójpodział władzy eklezjalnej nie jest równoznaczny z autonomicznością każdej z nich, ponieważ władza rządzenia jest jednolita i pełna, a najwyższym organem tak pojmowanej władzy w Kościele jest Biskup Rzymski. W Kościołach partykularnych zaś należy ona do biskupów diecezjalnych.